

การใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้¹

The Use of Electronic Databases by Lecturers and Graduate Students
in the Faculty of Education, Rajabhat Universities in the Southern Region

สุภัททิรา โทณแก้ว²

Supattira Tonkaew

น้ำทิพย์ วิภาวิน³

Numtip Wipawin

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์⁴

Tadasak Wajiraprechapong

¹ บทความจากวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

² นักศึกษาปริญญาโท แผนกวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail: supattira_to@hotmail.com

³ Ph.D., รองศาสตราจารย์ แผนกวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail: namtip.wip@stou.ac.th

⁴ รองศาสตราจารย์ (ข้าราชการบำนาญ) ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ E-mail: tadasak@swu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และเปรียบเทียบการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย ราชภัฏในภาคใต้ วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 316 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ มีสภาพการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีเพียง 2 ฐานข้อมูลที่มีสภาพการใช้ในระดับมาก ได้แก่ Education Research Complete และ ProQuest Dissertations & Theses เมื่อเปรียบเทียบการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามสถานภาพและเพศ พบว่า มีการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไม่แตกต่างกัน แต่การจำแนกตามอายุและสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกัน โดยอาจารย์และนักศึกษาที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 41 ปี แตกต่างจากช่วงอายุ 41-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาแตกต่างจากสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาปฐมวัย สาขาวิชายุทธศาสตร์ การวิจัย สาขาวิชาภาวะผู้นำการจัดการศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา และสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

Abstract

This research aimed to study the use of electronic databases, investigate problems faced by the subjects in database use and compare lecturers' survey and graduate students' survey in the Faculties of Education of Rajabhat Universities in the Southern Region. This research was a survey research. 316 Lecturers and graduate students in Faculties of Education of Rajabhat Universities in the Southern Region in academic year 2014 were selected by using a simple random sampling. The instrument was questionnaires. The statistics used in this study were percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance and the Scheffé method for pair matching comparison. The research findings were summarized as follows: lecturers and graduate students used the electronic databases at the low level, while Educational Research Complete and ProQuest Dissertations & Theses were at the high level. The comparison of using electronic databases indicated that status and gender found no statistical significance. However, this research found that age and department had different results. The lecturers and graduate students under the age of 41 and the age group 41-50 were statistical significance at .05. By subject, the areas of innovation management and development, curriculum and teaching, early childhood education, research strategies, leadership management, mathematics, and special education had a statistical significance of .05. Besides, the problems in using electronic databases were at a middle level.

คำสำคัญ: ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์, นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ

Keyword: Electronic databases, Graduate students, Rajabhat Universities

บทนำ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงระบบเทคโนโลยีโทรคมนาคมส่งผลให้วงการศึกษาตื่นตัวกันอย่างกว้างขวาง ห้องสมุดในฐานะแหล่งบริการสารสนเทศที่สำคัญที่สุดในสถาบันการศึกษา จึงจำเป็นต้องปรับระบบการทำงานในรูปแบบใหม่ โดยการนำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ จนเกิดเป็นห้องสมุดสมัยใหม่ที่มีฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย สามารถเจาะลึกไปยังสารสนเทศที่ต้องการได้จากหลายทางเลือกและที่สำคัญได้แก่ การทำงานที่รวดเร็วลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนต่าง ๆ (ก่อเกียรติ ชวัญสกุล. 2547: 216) ในการจัดห้องสมุดสมัยใหม่ เน้นการให้บริการข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว ทันสมัย และตรงตามความต้องการของผู้ใช้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพของการบริการให้ผู้ที่มีความสะดวกในการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ ทรัพยากรที่ให้บริการในห้องสมุดยุคใหม่มีได้มีแต่สิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุเท่านั้น สื่ออิเล็กทรอนิกส์และฐานข้อมูลออนไลน์มีความสำคัญยิ่งสำหรับผู้ใช้งานกัน จึงส่งผลให้ระบบการดำเนินงานการจัดเก็บ การเผยแพร่ การเข้าถึงและค้นคืน จำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้ใช้สามารถใช้สารสนเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ผู้ผลิตและเผยแพร่สารสนเทศจึงนิยมจัดทำให้เป็นสารสนเทศซึ่งระบบคอมพิวเตอร์สามารถอ่านและค้นคืนได้ด้วยโปรแกรมสืบค้นต่าง ๆ จะเห็นได้ว่ารูปแบบของทรัพยากรสารสนเทศที่มีเพิ่มมากขึ้นนี้ ทำให้ห้องสมุดมีทางเลือกในการให้บริการมากขึ้น ทำให้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เข้ามามีบทบาทในการนี้เป็นอย่างมากและยังมีบทบาทเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในช่วงเวลาที่ผ่านมารัฐจัดทำฐานข้อมูลบางแห่งได้รวบรวมวารสาร หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อจัดจำหน่ายโดยจัดทำเป็นฐานข้อมูล ซึ่งในหนึ่งฐานข้อมูลจะประกอบไปด้วยวารสารหรือหนังสือหลายชื่อเรื่อง หลากหลายสาขาวิชามีการบันทึกสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์บนซีดีรอม หรือดีวีดี แล้วให้บริการบนเครือข่ายเฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น จนกระทั่งในปัจจุบันได้นำฐานข้อมูลมาให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเวิร์ลด์ไวด์เว็บ ทำให้ผู้ใช้สืบค้นข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว แต่ค่าใช้จ่ายในการบอกรับเป็นสมาชิกฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้ยังมีราคาสูงมาก บางสาขาวิชาในฐานข้อมูลอาจไม่ตรงกับความต้องการ หรือมีผู้ใช้งานน้อย ทำให้มหาวิทยาลัยหลายแห่งต้องยกเลิกการบอกรับเป็นสมาชิกฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีภารกิจสำคัญในการจัดหา จัดเก็บ และรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ในสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนและการศึกษาวิจัยในมหาวิทยาลัยอย่างมีระบบ เพื่อให้บริการแก่นักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป เนื่องจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเรียนการสอน การค้นคว้า การวิจัย ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย จึงได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานของห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บริการสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ ทันต่อเหตุการณ์ สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงสุด พัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ห้องสมุดสามารถจัดเก็บสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่อำนวยความสะดวกในการสืบค้นและการเข้าถึงโดยผ่านระบบเครือข่ายทั้งระบบเครือข่ายระยะใกล้และระบบเครือข่ายระยะไกล ไปจนถึงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ถือได้ว่าเป็นการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการในการค้นคว้าสารสนเทศที่ดีที่สุดขณะนี้ (กิตติพร เพชรพราว. 2549: 1) ด้วยเหตุนี้ห้องสมุดจึงต้องมีการนำเอาเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการดำเนินงานและจัดบริการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้การบริการได้อย่างรวดเร็ว (ทิพย์วัลย์ ตูลยะสุข. 2549: 3) การให้บริการของห้องสมุดนอกเหนือจากการให้บริการหนังสือ วารสาร และสื่อโสตทัศนวัสดุภายในห้องสมุด ยังมีอีกหนึ่งบริการที่จัดเตรียมไว้สำหรับอาจารย์และนักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อใช้ในการศึกษาและเพิ่มเติมความรู้ นั่นคือ บริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่มีความจำเป็นต่อการส่งเสริมการเรียนการสอน การศึกษา

ค้นคว้าและการวิจัย ช่วยให้อาจารย์มีโอกาสพัฒนาความรู้ของตนเองแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อนำความรู้นั้นมาใช้ในการสอนและดำเนินงานทางวิชาการต่าง ๆ สำหรับนักศึกษาก็มีโอกาสได้ใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัย สะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ (ธญา ต้นติวราภา. 2551: 3) ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นบริการที่มีจำนวนผู้ใช้เพิ่มมากขึ้น เพราะฐานข้อมูลมีการจัดเก็บและรวบรวมสารสนเทศจากเอกสารหลายประเภท เช่น หนังสือ วารสาร เอกสารการประชุม ฯลฯ มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งทุกสาขาวิชาอย่างกว้าง ๆ หรือหัวข้อที่เฉพาะเจาะจง ครอบคลุมเอกสารย้อนหลังและเอกสารปัจจุบันที่มีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องตามระยะเวลาที่ผู้ผลิตฐานข้อมูลกำหนดไว้ เช่น อาจปรับปรุงแก้ไขเมื่อมีการพัฒนาข้อมูลใหม่ ๆ ปรับปรุงทุกวัน ทุกสัปดาห์ หรือทุกเดือน ผู้ใช้บริการฐานข้อมูลจึงได้รับสารสนเทศที่มีความทันสมัยอยู่เสมอ (นิตดาตวี ชาญอนงค์สุข. 2548: 12-13)

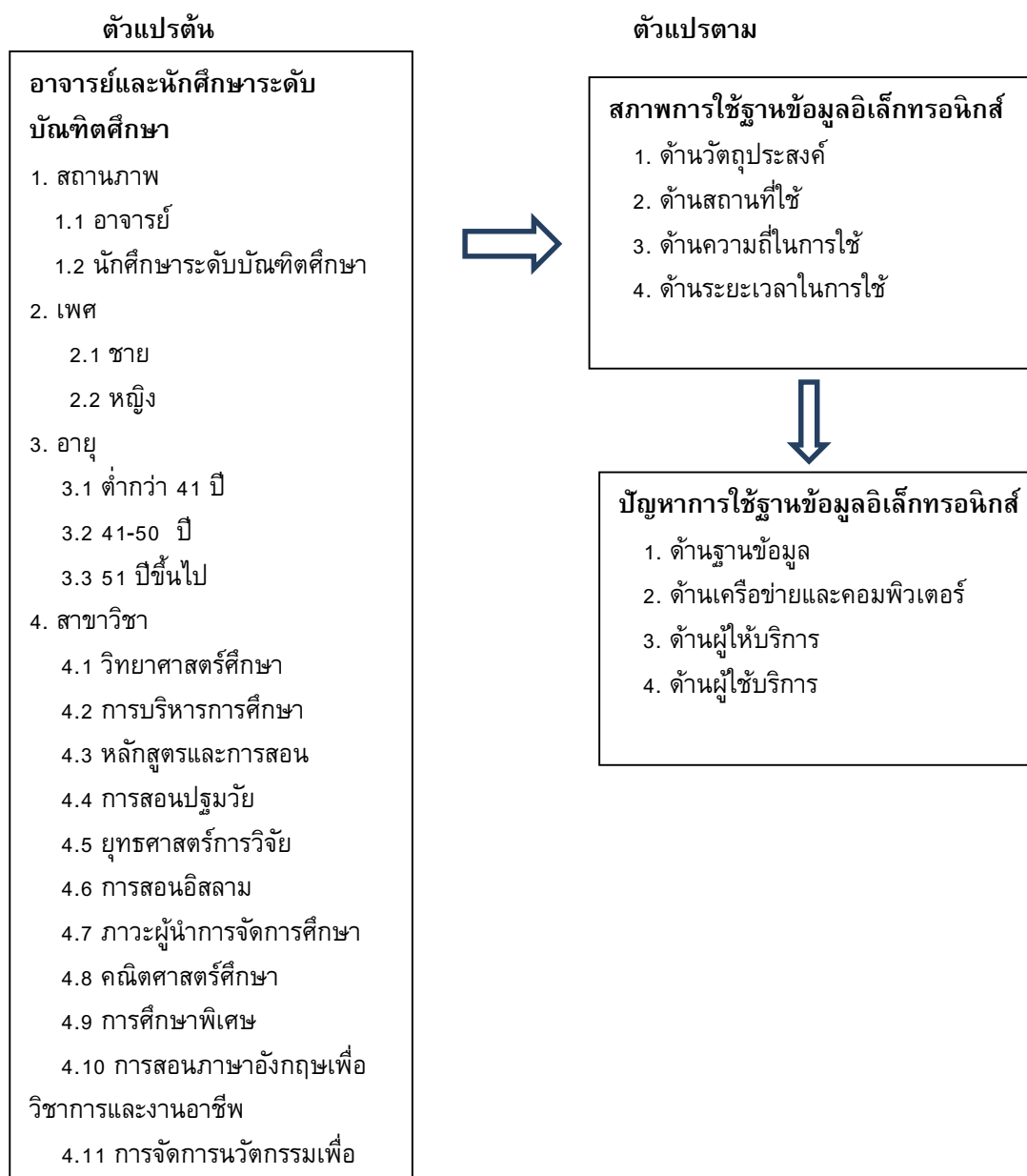
ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยวิเคราะห์ว่าอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาขณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ มีการใช้ฐานข้อมูลในลักษณะใด มีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อย่างไร ตลอดจนศึกษาถึงความจำเป็นในการใช้แต่ละครั้ง ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการห้องสมุดโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างคุ้มค่า ตลอดจนทราบแนวทางในการแก้ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการของห้องสมุดโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างคุ้มค่า อีกทั้งเป็นการพัฒนาการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยในกลุ่มราชภัฏภาคใต้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ จำแนกตามตัวแปร สถานภาพ เพศ อายุ และสาขาวิชา
3. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ที่มีสถานภาพต่างกัน มีการใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน

2. อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ที่มีเพศต่างกัน มีการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน
3. อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ที่มีอายุต่างกัน มีการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน
4. อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ที่สังกัดและเรียนในสาขาวิชาต่างกันมีการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านการสอน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,727 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ อาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านการสอน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ ซึ่งได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ทราบจำนวนประชากรแน่นอนตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

แบบสอบถามดังกล่าว ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาด้วยตนเองและได้นำเสนอแก่ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อตรวจพิจารณาแล้วนำมาปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำ จากนั้นนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพโดยพิจารณาความถูกต้อง ขอบเขตของเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาและความชัดเจนของคำถามแต่ละข้อ เพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) ซึ่งเนื้อหาของแบบสอบถาม และความครอบคลุมในเรื่องที่จะศึกษา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วัดคะแนนเป็นใช้ได้ (+1) ใช้ไม่ได้ (-1) หากค่าระดับคะแนนข้อใดมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ โดยได้ค่า IOC ในช่วงคะแนน 0.6-1.00 รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วผู้วิจัยนำไปปรับปรุงตามที่เสนอแนะ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามทดลองใช้กับอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขในประเด็นต่าง ๆ ให้เกิดความชัดเจนสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และส่งแบบสอบถามไปยังมหาวิทยาลัยราชภัฏอื่นในภาคใต้อีก 4 แห่ง ทางไปรษณีย์ ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ถึง 30 เมษายน พ.ศ. 2557 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปรวมจำนวน 400 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 350 ฉบับ และคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้จำนวนทั้งสิ้น 316 ฉบับ ซึ่งได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 68 ฉบับ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 56 ฉบับ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 64 ฉบับ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 46 ฉบับ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จำนวน 82 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละส่วนโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้
 - 4.1 ใช้ค่าร้อยละ วิเคราะห์สถานการณ์ภาพส่วนบุคคล และสภาพการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 4.2 ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์คำตอบเกี่ยวกับระดับการใช้อินเทอร์เน็ต
 - 4.3 ใช้ค่าสถิติ t-test เปรียบเทียบการใช้อินเทอร์เน็ต ตามตัวแปรสถานภาพ และเพศ
 - 4.4 ใช้ค่าสถิติ F-test เปรียบเทียบการใช้อินเทอร์เน็ตตามตัวแปร อายุ และสาขาวิชา และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé)

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพการใช้อินเทอร์เน็ตของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า

1.1 แหล่งข้อมูลที่ทำให้ทราบข่าวการให้บริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ทราบแหล่งข้อมูลที่ใช้บริการฐานข้อมูลจากโฮมเพจของห้องสมุด จำนวน 256 คน (ร้อยละ 81.0) รองลงมา คือ ทราบจากบรรณารักษ์ของห้องสมุด จำนวน 253 คน (ร้อยละ 80.1) ทราบจากคู่มือแนะนำการใช้อินเทอร์เน็ต จำนวน 229 คน (ร้อยละ 72.5) ทราบจากเพื่อน จำนวน 146 คน (ร้อยละ 46.2) และทราบจากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด จำนวน 134 คน (ร้อยละ 42.4)

1.2 วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนการสอน จำนวน 292 คน (ร้อยละ 92.4) รองลงมา เพื่อทำวิทยานิพนธ์/ทำรายงาน จำนวน 276 คน (ร้อยละ 87.3) เพื่อผลิตหนังสือตำรา เอกสารคำสอน ทำวิจัย จำนวน 76 คน (ร้อยละ 24.1) และเพื่อเพิ่มพูนความรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ จำนวน 56 คน (ร้อยละ 17.7)

1.3 แหล่งข้อมูลการเรียนรู้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่รู้แหล่งที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากเอกสารแนะนำวิธีการสืบค้น จำนวน 270 คน (ร้อยละ 85.4) จากคำแนะนำของบรรณารักษ์ จำนวน 256 คน (ร้อยละ 81.0) เรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 213 คน (ร้อยละ 67.4) ได้รับคำแนะนำจากเพื่อน จำนวน 143 คน (ร้อยละ 45.3) และการเข้าร่วมกิจกรรมอบรมการใช้อินเทอร์เน็ต จำนวน 72 คน (ร้อยละ 22.8)

1.4 การเข้าถึงฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้อินเทอร์เน็ตโดยวิธีการสืบค้นผ่านโฮมเพจของห้องสมุด จำนวน 251 คน (ร้อยละ 79.4) รองลงมา สืบค้นผ่าน URL ฐานข้อมูลโดยตรง จำนวน 65 คน (ร้อยละ 20.6)

1.5 การเข้าใช้บริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากห้องสมุด จำนวน 276 คน (ร้อยละ 87.3) รองลงมา ใช้บริการศูนย์คอมพิวเตอร์ จำนวน 187 คน (ร้อยละ 59.2) ใช้บริการจากที่พัก/ที่บ้าน จำนวน 67 คน (ร้อยละ 21.2) ใช้บริการจากภาควิชา/คณะ/ห้องทำงาน จำนวน 64 คน (ร้อยละ 20.3) และใช้บริการจากสถานที่ให้บริการภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 10 คน (ร้อยละ 3.2)

1.6 ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตคือหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 92 คน (ร้อยละ 29.1) รองลงมา คือ สองถึงสามครั้งต่อเดือน จำนวน 81 คน (ร้อยละ 25.6) ความถี่สองถึงสามครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 77 คน (ร้อยละ 24.4) ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน

จำนวน 31 คน (ร้อยละ 9.8) และความถี่ในการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สองถึงสามครั้งต่อภาคการศึกษา จำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.6)

1.7 เวลาที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาในการสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แต่ละครั้งประมาณ 1 ชั่วโมง จำนวน 158 คน (ร้อยละ 50.0) รองลงมา คือ 1-3 ชั่วโมง จำนวน 122 คน (ร้อยละ 38.6) ใช้เวลามากกว่า 3 ชั่วโมง จำนวน 19 คน (ร้อยละ 6.0) ใช้เวลาน้อยกว่า 1 ชั่วโมง จำนวน 17 คน (ร้อยละ 5.4)

1.8 รูปแบบการแสดงผลที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ผลลัพธ์จากการสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นเอกสารฉบับเต็ม จำนวน 307 คน (ร้อยละ 97.2) รองลงมา ได้ข้อมูลเฉพาะบทคัดย่อ จำนวน 237 คน (ร้อยละ 75.0) ให้ข้อมูลบรรณานุกรมและบทคัดย่อ จำนวน 199 คน (ร้อยละ 63.0) ให้ข้อมูลเอกสารเป็นแบบรูปภาพ จำนวน 141 คน (ร้อยละ 44.6) ให้ตัวอย่างบางส่วนของข้อมูล จำนวน 124 คน (ร้อยละ 39.2) และให้ข้อมูลเฉพาะบรรณานุกรม จำนวน 105 คน (ร้อยละ 33.2)

1.9 ฐานข้อมูลที่ใช้บริการ อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ Education Research Complete มากที่สุด รองลงมา คือ ฐานข้อมูล ProQuest Dissertations & Theses และฐานข้อมูล Nursing Skills มีการใช้น้อยที่สุด ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ระดับการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	ระดับการใช้		
	S.D.	\bar{X}	แปลผล
ProQuest ABI/INFORM	2.43	1.10	น้อย
ACM Digital Library	2.26	1.00	น้อย
IEEE/IEE Electronic Library (IEL)	2.32	1.01	น้อย
ProQuest Dissertations & Theses	3.57	0.79	มาก
SpringerLink-Journal	1.95	0.90	น้อย
Web of Science	2.63	0.88	ปานกลาง
American Chemical Society Journal (ACS)	1.38	0.72	น้อยที่สุด
Academic Search Complete	2.92	0.88	ปานกลาง
Communication & Mass Media Complete	2.16	0.92	น้อย
Computer & Applied Sciences Complete	2.17	0.98	น้อย
Education Research Complete	3.64	0.85	มาก
H.W. Wilson	3.00	0.95	ปานกลาง
SciVerse Science Direct	1.85	0.85	น้อย
Emerald Management e-Journal	1.86	1.47	น้อย
TDC: ThaiLIS Digital Collection	3.32	0.92	ปานกลาง
Business Source Premier	1.44	0.72	น้อยที่สุด
IOP Science Extra	1.23	0.57	น้อยที่สุด
Business Expert Press	1.60	0.97	น้อยที่สุด
BioOne	1.41	0.71	น้อยที่สุด

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	ระดับการใช้		
	S.D.	\bar{X}	แปลผล
ProQuest Research Library	1.85	1.01	น้อย
eBrary	1.70	0.80	น้อยที่สุด
Matichone	1.55	0.85	น้อยที่สุด
zeBook.com	1.68	1.13	น้อยที่สุด
ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-books)	1.69	1.23	น้อยที่สุด
ฐานข้อมูลท้องถิ่น	1.18	0.59	น้อยที่สุด
ฐานข้อมูลทางด้านกฎหมาย	1.18	0.54	น้อยที่สุด
e-research - งานวิจัย/วิทยานิพนธ์	1.61	1.09	น้อยที่สุด
ฐานข้อมูลวัฒนธรรมหรือสิ่งแวดล้อม	1.23	0.65	น้อยที่สุด
ฐานข้อมูลวิถีชีวิตชาวปักษ์ใต้	1.18	0.57	น้อยที่สุด
Nursing Consult	1.11	0.43	น้อยที่สุด
Nursing Skills	1.10	0.40	น้อยที่สุด
รวม	1.88	0.42	น้อย

2. การเปรียบเทียบการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ จำแนกตามตัวแปร สถานภาพ เพศ อายุ และสาขาวิชา ผลการวิจัยพบว่า

2.1 อาจารย์และนักศึกษาที่มีสถานภาพและเพศต่างกัน มีระดับการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 และข้อ 2

2.2 อาจารย์และนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีระดับการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยอาจารย์และนักศึกษาที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 41 ปี มีการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าอาจารย์และนักศึกษาที่มีช่วงอายุ 41-50 ปี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3

2.3 อาจารย์และนักศึกษาที่สังกัดสาขาวิชาต่างกัน มีระดับการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดสาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมการพัฒนา มีระดับการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกับสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาปฐมวัย สาขาวิชายุทธศาสตร์การวิจัย สาขาวิชาภาวะผู้นำการจัดการศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา และสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมการพัฒนา มีระดับการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มากกว่า สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาปฐมวัย สาขาวิชายุทธศาสตร์การวิจัย สาขาวิชาภาวะผู้นำการจัดการศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา และสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

3. ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านปัญหาผู้ให้บริการ (\bar{X} =3.24) รองลงมาคือ ด้านปัญหาผู้ใช้บริการ (\bar{X} =3.23) ด้านฐานข้อมูล (\bar{X} =3.15) และด้านปัญหาเครือข่ายและคอมพิวเตอร์ (\bar{X} =2.83) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของปัญหาแต่ละด้าน พบว่า

3.1 ด้านผู้ให้บริการ ข้อที่มีปัญหาในระดับมาก คือ ผู้ให้บริการมีจำนวนน้อย (\bar{X} =3.57) ปัญหารายข้อในระดับปานกลาง คือ ขาดการประชาสัมพันธ์ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (\bar{X} =3.25) ไม่มีเอกสารแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลอย่าง

ละเอียด ($\bar{X} = 3.14$) และผู้ให้บริการขาดทักษะในการใช้ฐานข้อมูล ($\bar{X} = 3.00$)

3.2 ด้านผู้ใช้บริการ ข้อที่มีปัญหาในระดับปานกลาง คือ ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้นฐานข้อมูล ($\bar{X} = 3.38$) ปัญหาในการใช้คำค้น คำเชื่อม ($\bar{X} = 3.31$) ไม่มีความรู้และทักษะในการใช้ฐานข้อมูล ($\bar{X} = 3.12$) และไม่เข้าใจคำสั่งในการค้นข้อมูล ($\bar{X} = 3.10$)

3.3 ด้านฐานข้อมูล ข้อที่มีปัญหาในระดับมาก คือ ไม่รู้จักชื่อวารสารที่สอดคล้องกับความต้องการ ($\bar{X} = 3.55$) และรู้จักชื่อวารสารแต่ไม่ทราบว่าจะอยู่ในฐานข้อมูลใด ($\bar{X} = 3.53$) ปัญหารายชื่อในระดับปานกลาง คือ ลักษณะการแสดงผลของข้อมูลซับซ้อน/เข้าใจยากอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) ผลลัพธ์จากการค้นคว้าข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) ข้อมูลมีน้อยเกินไปอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) และแต่ละฐานมีวิธีการค้นหาที่แตกต่างกันทำให้เข้าใจยากอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$)

3.4 ด้านเครือข่ายและคอมพิวเตอร์ ข้อที่มีปัญหาในระดับปานกลาง คือ ใช้เวลาดาวนโหลดข้อมูลนาน ($\bar{X} = 3.08$) ระบบเครือข่ายขัดข้องบ่อย ($\bar{X} = 2.92$) และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีสมรรถนะต่ำ ($\bar{X} = 2.78$) ส่วนข้อที่มีปัญหาในระดับน้อย คือ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์มีน้อย ($\bar{X} = 2.56$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาคำถามใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ มีประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ ผลจากการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูล Education Research Complete ทั้งนี้เนื่องจากเป็นฐานข้อมูลเฉพาะทางด้านการศึกษาที่มีเนื้อหาครอบคลุมการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยให้ข้อมูลวารสารทั้งหมดมากกว่า 1,870 ชื่อเรื่อง เป็นวารสารฉบับเต็มมากกว่า 1,060 ชื่อเรื่อง ซึ่งรวบรวมวารสารหลัก (Core journals) หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงระดับการศึกษาขั้นสูง ซึ่งหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ส่วนใหญ่เน้นการศึกษา ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาการสอนปฐมวัย สาขาวิชายุทธศาสตร์การวิจัย สาขาวิชาการสอนอิสลาม สาขาวิชาภาวะผู้นำการจัดการศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อวิชาการและงานอาชีพ และสาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา จึงทำให้มีการใช้ฐานข้อมูลด้านการศึกษา คือ Education Research Complete ในระดับสูงสุด

ฐานข้อมูลที่ใช้รองลงมา คือ ฐานข้อมูล ProQuest Dissertations & Theses เนื่องจากเป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท และปริญญาเอกของสถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรองจากประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา รวมถึงบางสถาบันการศึกษาจากทวีปยุโรป ออสเตรเลีย เอเชีย และแอฟริกา มากกว่า 1,000 แห่ง ประกอบไปด้วยข้อมูลมากกว่า 2.4 ล้านระเบียน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องทำวิจัยและ/หรือวิทยานิพนธ์ในการศึกษาตามหลักสูตร จึงจำเป็นต้องใช้เอกสารงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งฐานข้อมูลดังกล่าวสามารถตอบสนองการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์ (2553) และรสสุคนธ์ ไตรรงค์ (2555) ที่พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้ฐานข้อมูล ProQuest Dissertations & Theses มากที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์และนักศึกษานั้นมีความจำเป็นต้องใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประกอบการทำผลงาน หรือทำงานวิจัย ตลอดจนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ จากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำมาใช้ใน

การเตรียมการเรียนการสอน จึงมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้โดยไม่ต้องไปค้นคว้าจากวารสารหรือหนังสืออีก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธญา ต้นติวราภา (2551) หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์ (2553) ที่พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การใช้ฐานข้อมูลเพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนการสอนและใช้เพื่อทำรายงาน ซึ่งทำนองเดียวกันกับงานวิจัยต่างประเทศของมาควินาซและโอเนล (Maquignaz; & O'Neil. 2000) ที่ผู้ใช้บริการใช้ฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน แต่แตกต่างจากงานวิจัยของนิคการ อุดมผล (2555) และรสสุคนธ์ ไตรรงค์ (2555) ที่มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อการทำภาคินิพนธ์ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุษฎีนิพนธ์ในการเข้าใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้บริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากห้องสมุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในห้องสมุดมีการเชื่อมโยงรายชื่อฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้บริการทำให้สะดวกและใช้งานง่าย อีกทั้งยังมีบรรณารักษ์คอยแนะนำวิธีการใช้การสืบค้นฐานข้อมูล เพราะฐานข้อมูลแต่ละฐานจะมีวิธีการใช้งานแตกต่างกันและฐานข้อมูลมีเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษ อาจเป็นเพราะฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่เป็นฐานข้อมูลจากต่างประเทศจึงทำให้ยากต่อการเข้าถึงช่องทางที่ใช้สืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ที่ใช้มากที่สุด คือ สืบค้นจากชื่อเรื่อง (Title) และคำสำคัญ (Keyword) ซึ่งผู้ใช้บริการจะบันทึกข้อมูลแล้วเก็บไว้อ่านจากหน้าจอคอมพิวเตอร์มากที่สุด นอกจากนั้นยังพบว่ามีการใช้บริการอื่น ๆ ในฐานข้อมูลออนไลน์ที่พบมากที่สุดคือ ใช้บริการแจ้งข้อมูลที่ต้องการ (Alerts) ผ่านอีเมล ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่พึงพอใจต่อการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์เพราะสืบค้นได้ทุกสถานที่ตลอด 24 ชั่วโมง และใช้เวลาสืบค้นน้อย ได้ข้อมูลปริมาณมาก

ผลการวิจัยยังพบว่า ระยะเวลาและความถี่ในการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ คือ หนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ ใช้เวลาครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์และนักศึกษามีเวลาในการศึกษาค้นคว้าไม่มากนักเพราะอาจารย์มีหน้าที่ในการสอน ส่วนนักศึกษาที่มีเรียนเต็มเวลา ซึ่งแตกต่างจากผลงานวิจัยในต่างประเทศของมาควินาซและโอเนล (Maquignaz; & O'Neil. 2000) ที่ผู้ใช้สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ และงานวิจัยต่างประเทศของโรเจอร์ (Rogers. 2001) สามารถเข้าใช้งานได้ตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการสืบค้นหาสารสนเทศในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แต่ละครั้งผลการค้นหาข้อมูลอาจมีความล่าช้าในการโหลดเอกสารจึงทำให้ค่อนข้างนาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของหทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์ (2553) ที่นักศึกษาเข้าสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์แต่ละครั้งเฉลี่ยมากกว่า 1 ชั่วโมง ส่วนรูปแบบการแสดงผลที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาตรี แสดงผลในรูปแบบเอกสารฉบับเต็ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงใจ กาญจนศิลา และคณะ (2553) ทิพวรรณ ชุนแก้ว (2554) ธญา ต้นติวราภา (2551) รสสุคนธ์ ไตรรงค์ (2555) หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์ (2553) และงานวิจัยต่างประเทศของปาจาริลโล (Pajarillo. 2001) ที่พบว่าผู้ใช้แสดงผลที่ได้จากการสืบค้นในรูปแบบเอกสารฉบับเต็มในรูปแบบ PDF โดยการอ่านจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ทันที เนื้อหาที่ได้ครบถ้วนถูกต้อง

2. การเปรียบเทียบการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีเพศต่างกัน มีระดับการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งเพศชายและเพศหญิง มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกันในการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ คือเพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิคการ อุดมผล (2555) พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาที่มีเพศต่างกัน มีการใช้ฐานข้อมูลของ สกอ. ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ มีระดับการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์มีความจำเป็นต้องใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ จากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำมาเตรียมการสอนให้กับนักศึกษา ส่วนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาก็มีความจำเป็นในการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เช่นเดียวกัน เพราะต้องมีการทำวิจัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา จึงมีความจำเป็นในการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสืบค้นฐานข้อมูลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งแตกต่างจากผลงานวิจัยของจารุวรรณ กันหาโนน (2557) ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีระดับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ทุกฐานข้อมูลแตกต่างกัน ยกเว้นฐานข้อมูล TDC หรือ ThaiLIS Digital Collection ที่มีระดับการใช้ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ที่มีอายุต่างกัน มีระดับการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี มีการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในระดับมาก ซึ่งคล้ายกับผลงานวิจัยของ บงกช จันทรรัตน์ (2553) ที่ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในโครงการ ThaiLIS ของบุคลากรห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า บุคลากรที่ใช้ฐานข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 35-44 ปี

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีระดับการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากในแต่ละสาขาวิชา มีวิชาเฉพาะด้านซึ่งเน้นเนื้อหาสาระของการเรียนรู้ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจากรุวรรณ กันหาโนน (2557) ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีระดับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่แตกต่างกัน นอกจากนี้ การปรัศนงานวิจัยพบว่า เพศและสถานภาพไม่ได้เป็นตัวแปรที่ทำให้เกิดความแตกต่างเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนอายุและสาขาวิชา เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้การใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน

3. ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีปัญหาการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ คือเรื่องไม่รู้จักชื่อวารสารที่สอดคล้องกับความต้องการ และรู้จักชื่อวารสารแต่ไม่ทราบว่าจะอยู่ในฐานข้อมูลใด ทั้งนี้อาจเนื่องจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศยังขาดการประชาสัมพันธ์ผู้ใช้อย่างต่อเนื่องและยังไม่กว้างขวางมากนักทำให้ผู้ใช้บริการไม่ทราบว่าสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมีบริการฐานข้อมูลอะไรบ้าง บางฐานข้อมูลมีให้บริการแต่ยังมีการใช้งานไม่คุ้มค่า และควรเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งต้องทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถใช้งานได้สะดวก รวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวรรณ ขุนแก้ว (2554) ที่ผู้ใช้บริการไม่ทราบว่ามีฐานข้อมูลออนไลน์ชื่อนี้ให้บริการ ผู้ใช้ไม่ทราบข้อมูลที่ต้องการอยู่ในฐานข้อมูลออนไลน์อะไรบ้าง

ปัญหาด้านเครือข่ายและคอมพิวเตอร์ ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ปัญหาที่พบ คือ มีปัญหาเรื่องการใช้เวลาในการดาวน์โหลดข้อมูลนาน ระบบเครือข่ายช้าชงบ่อย และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีสมรรถนะต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรสสุคนธ์ ไตรรงค์ (2555) ที่เครือข่ายมีความล่าช้าในการดาวน์โหลดเอกสารฉบับเต็ม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ กาญจนศิลป์ และคณะ (2553) ธงา ตันติวราภา (2551) ที่ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้านระบบเครือข่าย ซึ่งเป็นปัญหาเรื่องระบบเครือข่ายช้าชงบ่อยหรือสัญญาณไร้สายไม่ทั่วถึง และการแสดงผลการสืบค้นใช้เวลาในการรอข้อมูล

ปัญหาด้านผู้ให้บริการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบคือ มีปัญหาเรื่องผู้ให้บริการมีจำนวนน้อย ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ รสสุคนธ์ ไตรรงค์ (2555) ที่ผู้ให้บริการขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ และปัญหาด้านผู้ให้บริการ ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ปัญหาที่พบคือ มีปัญหาเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้นฐานข้อมูล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะฐานข้อมูลส่วนใหญ่เป็นฐานข้อมูลจากต่างประเทศจึงทำให้ไม่มีข้อมูลภาษาไทยจึงยากต่อการเข้าถึง ผู้ใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ขาดความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสืบค้นประกอบกับการเรียนรู้เกี่ยวกับองค์ความรู้ของเนื้อหาสาระบางสาขาวิชาเน้นองค์ความรู้ที่อยู่ในเอกสารตำราเรียนมากกว่า ซึ่งอาจเข้าใช้บริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์น้อย ทำให้เกิดปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาก เพราะไม่คุ้นเคยกับระบบการสืบค้นฐานข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บงกช จันทรรัตน์ (2553) รสสุคนธ์ ไตรรงค์ (2555) ที่ผู้ใช้บริการขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ ฐานข้อมูลส่วนใหญ่มีเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษ ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ทั้งผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ ฐานข้อมูลส่วนใหญ่มีเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษและมีจำนวนฐานข้อมูลที่ทำให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษา ดังนี้

1. ปรับปรุงสมรรถนะของระบบเครือข่ายและคอมพิวเตอร์ให้สามารถรับส่งข้อมูลและประมวลผลได้รวดเร็วมากขึ้นกว่าเดิม

2. ควรมีการจัดฝึกอบรมการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่อาจารย์และนักศึกษอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพิ่มการประชาสัมพันธ์การใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และจัดทำคู่มือการสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์บนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย โดยจัดวางตำแหน่งที่เด่นชัดให้ผู้ใช้บริการเห็นได้ง่าย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเรื่องความคุ้มค่าของการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพราะมีผลต่อการจัดหาและบอกรับฐานข้อมูล
2. ศึกษาพฤติกรรมการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ครอบคลุมทุกคณะวิชา

เอกสารอ้างอิง

- ก่อเกียรติ ชวีญสกุล. (2547). **สารสนเทศเพื่อการค้นคว้า**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- กิตติพร เพชรพราว. (2549). **การใช้ฐานข้อมูลที่ใช้บริการในสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ดวงใจ กาญจนศิลป์: และคนอื่นๆ. (2553). **ความต้องการและการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาบอกรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี**. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ทิพวรรณ ชุนแก้ว. (2554). **การใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพของบุคลากรสังกัดสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. เชียงใหม่: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธญา ต้นติวราภา. (2551). **การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ**. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นัดดาวดี ชาญอนงค์สุข. (2548). **การศึกษปัญหาการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2557). **การใช้ห้องสมุดยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิศากร อุดมผล. (2555). **พฤติกรรมและปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- บงกช จันทรัตน์. (2553). **การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในโครงการ ThaiLIS ของบุคลากรห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รศสุคนธ์ ไตรรงค์. (2555). **การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์. (2553). **การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Huggard, Hopley S. (2002). Monash Library Database Usage Survey. In **E-volving Information Futures: Proceedings of 11th Biennial Conference and Exhibition**. 21(3): 297-308.
- Krejcie, Robert V.: & Morgan, Daryle M. (1970, Autumn). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 3: 607-610.
- Maquignaz, Laura: & O'Neil, Frances. (2000, December). Evaluation of a Full Text Periodical Database. **LASIE**. 31(4): 66-77.
- Pajarillo, Edmund. (2001). The Use and Evaluation of Search Databases by Professional Nurses: A Case Study. **The Electronic Library**. 19(5): 296-306.
- Roger, Sally A. (2001). Electronic Journals Usage at Ohio State University. **College and Research Library**. 62(1): 25-34.
- Tenopir, Carol: & Read, Elenor. (2000). Patterns of Database Use in Academic Libraries. **College and Research Libraries**. 61(3): 234-246.